

Zbigniew Wichrowski

Kraśnik, st. 2, gm. loco, woj.
lubelskie, AZP 84-78/2

Informator Archeologiczny : badania 31, 143-144

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOZIA WOLA, st. 5, gm. Zakrzew, woj. radomskie, AZP 72-66/28

- ślady osadnictwa kultury świderskiej (paleolit schyłkowy)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski/okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Małgorzatę Cieślak-Kopyt (Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu). Finansowane przez Urząd Wojewódzki w Radomiu. Drugi sezon badań.

Kontynuacja badań z 1996 r. Ratownicze badania na stanowisku niszczone przez wybierania piasku. W ścianie piaskowni zarejestrowano 3 obiekty kultury przeworskiej: ziemiankę mieszkalną, jamę gospodarczą oraz fragment kolejnej ziemianki.

W obiektach odkryto zestaw 2 żaren: żarno rotacyjne oraz kamień żarnowy żarna nieckowatego, kilka zabytków metalowych oraz gliniany przęślik. Ceramika naczyniowa datuje osadę na przełom młodszeo okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum im. J. Malczewskiego w Radomiu.

Badania na osadzie powinny być kontynuowane.

Krajnik Górny, st. 30, gm. Chojna, woj. szczecińskie - patrz: wczesna epoka żelaza

KRAŚNICZA WOLA, gm. Grodzisk Mazowiecki, woj. warszawskie, AZP 59-62/20

- ślady osadnictwa od epoki brązu po wczesne średniowiecze
- ślady działalności kowalskiej z okresu wpływów rzymskich

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Stefana Woydę (Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie). Drugi sezon badań.

Badania prowadzone są od 1996 roku na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w związku z planowaną w tym miejscu budową składowiska odpadów. Jeszcze przed rozpoczęciem systematycznych prac wykopaliskowych sygnalizowano istnienie w rejonie przyszłej inwestycji bogatych śladów osadnictwa pradziejowego. Badania archeologiczne w pełni potwierdziły te wcześniejsze spostrzeżenia poczynione w toku obserwacji powierzchniowych. Ostatecznie eksploracja archeologiczna doprowadziła do zadokumentowania kilku tysięcy obiektów archeologicznych, pochodzących z różnych okresów chronologicznych - od epoki brązu po wczesne średniowiecze. Do ciekawszych należą paleniska kamienne związane, jak się wydaje, z działalnością kowalską, datowane wstępnie na okres wpływów rzymskich.

KRAŚNIK, st. 2, gm. loco, woj. lubelskie, AZP 84-78/2

- cmentarzysko ciałopalne kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich, fazy B₂-C_{1a})

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 24 sierpnia do 7 października przez mgr. Zbigniewa Wichrowskiego (Muzeum Regionalne w Kraśniku). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 2,8 ara.

Wyeksplorowano 28 grobów ciałopalnych, w tym jeden popielnicowy pochówek kobiety (grób 15), zawierający m.in.: dwie zapinki brązowe A 129, cztery przęśliki, zatyczkę do przędzy, fragment siatki kolorowej. Wśród grobów jamowych na uwagę zasługuje grób 11 — bogato wyposażony pochówek wojownika, z którego pozyskano m.in. miecz typu VII 4 wg M. Biborskiego, żelazny trzewik pochwy, umbo J 7a-2 odmiana T. Liany, dwa groty, okucie końca pasa, nożyce, noże, nożyk sierpikowaty, dwie osetki z piaskowca i fragmenty stopionych naczyń szklanych. Grób kobiety 9, w formie skupiska zbitych kości nakrytych miseczką glinianą, wyposażony był m.in. w dwie zapinki A 43, zapinkę zoomorficzną w kształcie byka, nóż i wisiorok wiaderkowaty. Większość grobów jamowych posiadała znacznie uboższe wyposażenie. Jamy grobowe o wymiarach od 20 do 110 cm i nieckowatych, płytkich przekrojach, miąższości od 20 do 50 cm, miały wypełniska w różnym stopniu przesyczone resztkami stosu. Stropy przeważnie zniszczone były przez orkę (większość obiektów rysowała się już na głębokości 20-30 cm). Grób 4 jako jedyny miał niewątpliwie obstawę z drobnych kamieni. Część cmentarzyska została zniszczona wcześniej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Kraśniku. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. III, Badania będą kontynuowane.

KUTNO, st. 6, gm. loco, woj. łódzkie, AZP 57-50/5

- cmentarzysko kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski - wczesny okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 14 sierpnia do 15 września przez mgr. Jacka Moszczyńskiego (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez Muzeum Regionalne w Kutnie. Szósty sezon badań. Przebadano powierzchnię 140 m²

W wyniku intensywnego użytkowania gospodarczego teren cmentarzyska jest systematycznie niszczone. Odkryto 12 grobów ciałopalnych jamowych. Zdecydowana większość grobów pochodzi z młodszego okresu przedrzymskiego (groby nr 102, 104, 104A, 105-108), pozostałe należy zaliczyć do wczesnego okresu wpływów rzymskich (groby nr 101, 103, 103A, 109, 110).

Obok grobów ubogo wyposażonych, w których znaleziono nieliczne fragmenty ceramiki (groby nr 101, 102, 104, 104A, 107-110), odkryto groby zamożniejsze (nr 103, 105, 106, 109). Na ich wyposażenie (oprócz fragmentów ceramiki) składały się: sprzączka żelazna, fragm. zapinki brązowej, okucie skrzyneczki, nożyk żelazny (grób nr 103), nity i okucie żelazne (grób nr 105).

Odkryte groby mieszczą się w ramach chronologicznych cmentarzyska wyznaczonych w trakcie dotychczasowych badań.

Materiały znajdują się w Muzeum Regionalnym w Kutnie.

Badania powinny być kontynuowane.

LEGIONOWO, st. VII, gm. loco, woj. warszawskie, AZP 53-66/107

- ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej (neolit)
- osada kultury trzcinieckiej (II okres epoki brązu)
- osada kultury łużyckiej (epoka brązu-wczesna epoka żelaza)
- osada kultury wielbarskiej (późny okres wpływów rzymskich, faza C)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 2 do 14 czerwca i od 12 września do 7 października przez mgr. Marka Czarneckiego (Archeology and Art Warszawa, na zlecenie PSOZ). Finansowane przez inwestora prywatnego i budżet państwa. Drugi sezon badań. Łącznie przebadano powierzchnię 14 arów.

Badania prowadzono w centralno-południowej i północno-wschodniej części stanowiska (w granicach działek nr ew. 8/8, 8/9, 8/12, 9/7 i 9/8 w rejonie ul. Grudzie). Wytyczono 21 wykopów, które od północnego wschodu miały charakter pełnopłaszczyznowych, a od południa sondażowych. Zarejestrowano następujące warstwy kulturowe, zalegające pod piaszczystym od północnego wschodu i piaszczysto-gliniastym od południa humusem (około 26/32 cm): 1 — brązowoszarą, z przebarwieniami brunatnoszarymi wokół skupisk obiektów, piaszczystą (w części północno-wschodniej około 10-25 cm, w części południowej tylko wokół obiektów około 3-7 cm); 2 — brązowożółtą, piaszczystą (tylko w części północno-wschodniej około 5-15 cm); 3 — cielec, piaszczysty od północnego wschodu i gliniasty od południa. Odsłonięto 119 obiektów: trzy chaty o planie nieregularnym; 21 jam zasobowych, w tym 10 cylindrycznych o zarysach kolistych lub owalnych, średnicy około 90-110 cm, o profilach prostokątnych lub zbliżonych do prostokąta, dnach płaskich na głębokości od 0,9 do 1,40 m; jamę posłupową z ofiarą zakładzinową; dwa paleniska z brukiem kamiennym; jamy posłupowe i jamy nieokreślone. W centralno-południowej części stanowiska odsłonięto wyłącznie obiekty kultury wielbarskiej, w części północno-wschodniej głównie obiekty kultury łużyckiej oraz kultury trzcinieckiej. Na wydobyte materiały zabytkowe złożyło się około 800 fragmentów ceramiki, polepa, narzędzia i półprodukty krzemienne, kości zwierzęce, pierścieniowaty ciężarek ceramiczny o średnicy 10 cm (kultury wielbarskiej), 4 fragmenty przedmiotów żelaznych, gładziki i rozcieracze kamienne.

Badania będą kontynuowane.